PLA MUNICIPAL D'IMPULS AL CATALÀ

Ajuntament de Tona

Sumari

Introducció 2

Diagnosi 3

Situació sociolingüística del municipi 3

Anàlisi DAFO de la situació del català al municipi 3

Objectius, mesures i actuacions 5

Línia d'actuació 1. Garantir l'ús normal del català a les institucions locals i a les empreses públiques 6

Línia d'actuació 2. Impulsar l'aprenentatge social del català 6

Línia d'actuació 3. Fer fàcil l'ús del català en el teixit comercial i empresarial local 7

Línia d'actuació 4. Fer fàcil l'ús del català en el sector educatiu i l'atenció a infants, adolescents, joves i gent gran 9

Línia d'actuació 5. Fer fàcil l'ús del català en les activitats culturals, esportives i de lleure 9

Línia d'actuació 8. Generar recursos útils per fer avançar el català 10

Seguiment i avaluació 12

Comunicació 13

Introducció

El Pla municipal d'impuls del català és l'instrument de planificació que defineix l'estratègia de l'Ajuntament de Tona per promoure l'ús i la presència de la llengua catalana en tots els àmbits d'actuació municipal. El document estableix els objectius, les mesures, les actuacions i els indicadors necessaris per garantir una gestió lingüística coherent, eficaç i alineada amb el marc legal vigent i amb les orientacions del Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL).

Mitjançant aquest Pla, l'Ajuntament de Tona referma el seu compromís amb la promoció del català com a llengua d'ús institucional, de cohesió social i de participació ciutadana. La seva aplicació permet coordinar i consolidar les iniciatives municipals en matèria lingüística, assegurar-ne la continuïtat i l'avaluació, i adaptar-les a la realitat i a les necessitats específiques del municipi.

El Pla s'estructura en diferents apartats que inclouen la diagnosi de la situació sociolingüística, la definició d'objectius i actuacions, la planificació temporal i econòmica, la comunicació i el sistema de seguiment i avaluació corresponent.

Diagnosi

Situació sociolingüística del municipi

El municipi de Tona té una població de 8.513 habitants (2025), dels quals un 76,5 % ha nascut a Catalunya, un 8,9 % a la resta de l'Estat i un 14,6 % a la resta del món. Pel que fa al coneixement del català, i segons les dades municipals de l'EULP 2023 de les Comarques Centrals on s'integra Tona, un 96,3 % de la població el comprèn i un 89,3% el sap parlar. Quant als usos lingüístics, un 59,6% de la població té el català com a llengua habitual i un 52,4 % com a llengua d'identificació.[1]

Aquestes dades ofereixen una primera aproximació a la realitat sociolingüística del municipi i permeten valorar el grau de coneixement i d'ús del català entre la població. Tanmateix, per comprendre de manera més completa la situació lingüística, cal analitzar també altres factors qualitatius que influeixen en la vitalitat de la llengua i en la seva presència en els diversos àmbits de la vida local.

Anàlisi DAFO de la situació del català al municipi

A partir de la informació recollida, s'ha elaborat una anàlisi DAFO (debilitats, amenaces, fortaleses i oportunitats) que permet identificar els principals elements interns i externs que incideixen en la situació del català a Tona. Aquesta anàlisi té com a objectiu sintetitzar els aspectes que afavoreixen o dificulten l'ús de la llengua, així com les dinàmiques que poden representar reptes o oportunitats per al seu foment.

L'estudi s'ha basat en la valoració de la presència del català en els àmbits administratiu, educatiu, econòmic, associatiu, cultural i comunicatiu del municipi, així com en l'ús intern de la llengua dins l'Ajuntament. Els resultats d'aquesta anàlisi constitueixen la base per a la definició dels objectius i de les actuacions que es desenvolupen en els apartats següents del Pla.

---

[1] L'Enquesta d'usos lingüístics de la població (EULP) no publica dades d'ús del català a escala municipal, de manera que no es disposa de resultats específics per al municipi de Tona. Els resultats de l'enquesta només s'ofereixen per àmbits territorials amplis, com ara les comarques o altres divisions demolingüístiques definides pel Departament de Política Lingüística i l'Idescat, i no inclouen cap municipi concret. Per aquest motiu, les dades anteriors que es presenten per caracteritzar la situació sociolingüística de Tona corresponen a l'àmbit de les Comarques Centrals, que és el territori de referència on s'integra el municipi. A l'EULP 2023, aquest àmbit territorial mostra uns nivells elevats de coneixement del català i uns valors destacats pel que fa a l'ús habitual i la identificació amb la llengua. Així, doncs, qualsevol lectura o interpretació sobre la realitat lingüística de Tona s'ha de considerar una aproximació, basada en els resultats disponibles per al conjunt de les Comarques Centrals.

DEBILITATS negatives internes	**AMENACES** negatives externes
Ús limitat del català en alguns comerços i restaurants (comptats). Baix nivell de competència oral i escrita d'una part de la població, especialment entre el col·lectiu nouvingut. Manca de recursos humans i econòmics municipals destinats a la política lingüística.	Canvis demogràfics accelerats, que incrementen la diversitat lingüística i poden reduir l'ús del català com a llengua de relació. Presència limitada del català en l'oci digital, les xarxes socials i els hàbits de consum juvenil. Pressió del mercat laboral i empresarial, que no sempre garanteix el dret a ser atès en català.
FORTALESES positives internes	**OPORTUNITATS** positives externes
Proximitat de l'Administració local a la ciutadania, que facilita accions de gran visibilitat i impacte. Implicació d'escoles, biblioteques, entitats culturals i esportives en la promoció del català. Xarxa consolidada d'oficines i tècnics del CPNL, que dona suport tècnic i recursos als municipis: assessorament i suport tècnic del Servei Comarcal de Català d'Osona. Persones compromeses amb la llengua a l'administració i a les entitats.	Marc institucional favorable. Major sensibilització social davant el retrocés d'ús del català, especialment entre sectors joves. Presència creixent de materials i recursos digitals en català que poden facilitar-ne la difusió. Possibilitat de fer xarxa amb altres municipis i generar projectes compartits. Disponibilitat de finançament i subvencions per impulsar projectes lingüístics.

Objectius, mesures i actuacions

A partir de la diagnosi realitzada, l'Ajuntament de Tona estableix els objectius del pla municipal d'impuls del català, orientats a fomentar l'ús i la presència de la llengua en els àmbits de la seva competència. Entre aquests objectius, destaquen: garantir l'ús normal del català a les institucions locals; impulsar l'aprenentatge social del català; fer fàcil l'ús del català en el teixit comercial i empresarial local, en el sector educatiu, en activitats culturals i de lleure, i incrementar la competència lingüística del català en persones nouvingudes.

Les actuacions que s'inclouen a continuació concreten aquests objectius i defineixen les línies de treball que el consistori es compromet a desenvolupar durant el període 2026–2027. Cada acció s'ha planificat tenint en compte els resultats de la diagnosi prèvia, els recursos disponibles i el calendari d'execució, i es vincula a un objectiu operatiu específic.

La graella següent recull, per a cada actuació: la descripció, el termini d'execució, el pressupost assignat, els indicadors d'avaluació, les fites anuals i la persona o l'òrgan responsable de dur-la a terme. Aquest instrument de planificació permet fer-ne el seguiment, valorar-ne l'impacte i garantir la coherència i l'eficiència del conjunt del Pla.

Línia d'actuació 1. Garantir l'ús normal del català a les institucions locals i a les empreses públiques							
Objectius	**Mesures**	**Actuacions**	**Calendari**	**Pressupost**	**Indicadors**	**Fites anuals**	**Responsable**
Incrementar el coneixement del personal municipal sobre l'impacte dels usos lingüístics.	Organitzar sessions de sensibilització i drets lingüístics per al personal municipal.	**Impartició de sessions de sensibilització al personal de municipal sobre l'impacte dels usos institucionals**	1r: difusió de la formació i recollida de participants 2n: confirmació dels participants i preparació 3r: impartició de sessions al personal dels diferents serveis i equipaments 4t: seguiment de l'impacte de les sessions i valoració. Últim trimestre 2026	Sense cost	• Grau de cobertura de la sensibilització sobre drets lingüístics: percentatge de personal municipal que ha participat en sessions de sensibilització i drets lingüístics (sobre el total de personal municipal)	• Aconseguir que la majoria del personal municipal hagi participat en almenys una sessió de sensibilització sobre drets lingüístics.	Tècnica de Transparència i Participació ciutadana Impartició del taller: Dídac Carbasa

Línia d'actuació 2. Impulsar l'aprenentatge social del català							
Objectius	**Mesures**	**Actuacions**	**Calendari**	**Pressupost**	**Indicadors**	**Fites anuals**	**Responsable**
Incrementar la competència lingüística del català en persones nouvingudes.	Organitzar o donar suport a l'organització de cursos de català per a persones nouvingudes.	**Organització de cursos inicials i de continuïtat per a persones nouvingudes en coordinació amb el Consorci per a la Normalització Lingüística**	1r: definició del calendari i programa formatiu	6.000 €	• Nombre de cursos inicials i de continuïtat organitzats • Nombre de persones nouvingudes que reben formació en català	• Oferir com a mínim 2 cursos adreçats a persones nouvingudes.	Tècnic d'Acollida i Convivència de la Mancomunitat La Plana Coordinació del CPNL: Alícia Andreu i Anna Castell

Incrementar la transferència de coneixement del català entre persones catalanoparlants voluntàries i aprenents.	Impulsar iniciatives d'aprenentatge informal com el Voluntariat per la llengua.	**Difusió del VxL amb sessions informatives, difusió a xarxes i inscripció immediata en col·laboració amb el Consorci per a la Normalització Lingüística**	1r: difusió de la campanya i explicació del programa 2n: contacte amb el CNL per a la creació de parelles lingüístiques 3r: inici de les activitats parelles lingüístiques 4t: seguiment, valoració i planificació de noves accions amb el CNL amb sessions informatives i difusió del VxL	Sense cost	• Nombre de sessions informatives que ha difós l'ajuntament • Nombre de voluntaris i aprenents per al VxL amb inscripció immediata en el conjunt de les sessions	• Organitzar una sessió informativa sobre el VxL i fer-ne difusió a xarxes. • Aconseguir un mínim de 5 voluntaris i aprenents per al VxL amb inscripció immediata.	Tècnic d'Acollida i Convivència de la Mancomunitat La Plana Coordinació del CPNL: Gemma Baladas i Anna Castell

Línia d'actuació 3. Fer fàcil l'ús del català en el teixit comercial i empresarial local

Objectius	Mesures	Actuacions	Calendari	Pressupost	Indicadors	Fites anuals	Responsable
Incrementar el coneixement de la normativa lingüística en l'atenció en català per part dels establiments comercials.	Informar adequadament el sector comercial de la normativa lingüística en l'atenció i la retolació, vetllar pel seu compliment i donar suport als establiments perquè puguin adequar-s'hi.	**Oferiment d'assessorament sobre normativa lingüística per a establiments: Visites als comerços i a les consultes del servei d'Emprenedoria**	1r: difusió 2n-4t: atenció continuada	Sense cost	• Percentatge de consultes resoltes als establiments comercials (sobre el total de consultes dels establiments comercials censats)	• Resoldre el 100 % de les consultes rebudes per part dels establiments comercials censats.	Tècnica de Comerç Coordinació del CPNL: Anna Castell

Incrementar les competències lingüístiques del català en els establiments comercials.	Oferir formació en català específica per a comerços i serveis per facilitar els drets lingüístics dels usuaris.	**Difusió del catàleg de serveis de formació que el CPNL ofereix per al comerç: Incorporació del catàleg de serveis i recursos del CPNL a la Guia d'acollida per noves activitats empresarials**	1r: detecció dels establiments comercials del municipi 2n-3r: visites informatives per difondre els serveis del CPNL 4t: seguiment	Cost campanya	• Proporció de comerços als quals s'ha difós el catàleg de serveis del CPNL en relació amb el total de comerços censats	• Difondre el catàleg al 25 % dels comerços censats. • Difondre el catàleg al 100 % de noves persones emprenedores ateses des del servei d'Emprenedoria que obrin una activitat a Tona	Tècnica de Comerç Coordinació del CPNL: Anna Castell
Incrementar les competències lingüístiques del català en els establiments comercials.	Oferir formació en català específica per a comerços i serveis per facilitar els drets lingüístics dels usuaris.	**Impuls de la formació Comerços aprenents del CPNL**	1r: detecció de necessitats formatives 2n-4t: impartició dels cursos Any 2027	Sense cost	• Nombre de treballadors de comerços formats • Grau de cobertura de la formació en català específica per a comerços: - percentatge de comerços que reben formació i sensibilització del CPNL	• Formar com a mínim el 2 % dels comerços censats.	Tècnica de Comerç Coordinació del CPNL: Anna Castell
Augmentar la presència del català en suports visuals i auditius en esdeveniments comercials.	Impulsar la presència adequada del català en el paisatge lingüístic visual i auditiu en esdeveniments comercials com fires i mercats al carrer.	**Acords amb els responsables de l'organització de les fires o mercats per garantir la presència del català: Fires Joc Joc i Una Tona de Màgia**	1r: identificació, diagnosi i contactes inicials 2n: negociació i formalització 3r: implementació i seguiment 4t: avaluació i difusió	Sense cost	• Percentatge de fires o mercats amb acords formalitzats amb els organitzadors que inclou compromisos per assegurar la presència del català (sobre el total de fires o mercats)	• Garantir que en el 100 % dels esdeveniments comercials amb acord, el català sigui la llengua principal de la senyalització visual i auditiva.	Tècnica de Comerç

Línia d'actuació 4. Fer fàcil l'ús del català en el sector educatiu i l'atenció a infants, adolescents, joves i gent gran							
Objectius	**Mesures**	**Actuacions**	**Calendari**	**Pressupost**	**Indicadors**	**Fites anuals**	**Responsable**
Augmentar l'ús del català a les llars d'infants i ludoteques.	Assegurar que el personal de les llars d'infants i ludoteques genera un entorn d'aprenentatge precoç i de foment de l'ús espontani del català.	**Impartició de sessions de sensibilització al personal de les llars d'infants**	1r: detecció de necessitats i programació de les sessions 2n-3r: formació 4t: seguiment i avaluació	Sense cost	• Grau de cobertura de la sensibilització en l'ús del català: percentatge de personal de llars d'infants i ludoteques que ha participat en sessions de sensibilització (sobre el total de personal que hi treballa)	• Assegurar que la majoria del personal de llar d'infants i ludoteques del municipi hagi participat en almenys una sessió de sensibilització o bones pràctiques lingüístiques.	Tècnica d'Educació Tècnic que imparteix el taller: Dídac Carbasa

Línia d'actuació 5. Fer fàcil l'ús del català en les activitats culturals, esportives i de lleure							
Objectius	**Mesures**	**Actuacions**	**Calendari**	**Pressupost**	**Indicadors**	**Fites anuals**	**Responsable**
Incrementar l'ús del català d'infants, adolescents i joves en activitats d'oci i esportives.	Potenciar els continguts en català als espais i activitats adreçats a tota la població, especialment infants, adolescents i joves.	**Impartició de tallers de jocs en català a les fires o festivals de jocs de taula amb el suport del programa Totjoc del CPNL**	1r: identificació de fires i festivals de jocs de taula 2n: contacte amb els organitzadors i difusió del catàleg del Totjoc del CPNL 3r: impartició dels tallers de jocs de taula en català 4t: seguiment i avaluació	Sense cost	• Percentatge de tallers de jocs de taula en català impartit en fires o festivals de jocs de taula (sobre el total de tallers de jocs de taula en català impartits en fires o festivals de jocs de taula)	• Organitzar el 90 % dels tallers de jocs de taula en català a la Fira Joc Joc.	Tècnica de Comerç

Línia d'actuació 8. Generar recursos útils per fer avançar el català							
Objectius	**Mesures**	**Actuacions**	**Calendari**	**Pressupost**	**Indicadors**	**Fites anuals**	**Responsable**
Incrementar la disponibilitat i l'accessibilitat de les eines per al foment local del català.	Generar materials físics o virtuals útils per al foment del català localment. Els recursos del Termcat poden ser especialment útils per a actuacions sectorials en restauració, comerç o salut, entre d'altres.	**Creació d'un espai digital municipal amb recursos per al foment del català**	1r: disseny i planificació de l'espai digital 2n: recull dels recursos i proves de funcionament 3r: difusió 4t: seguiment i avaluació	Sense cost	• Nombre de recursos consultables a l'espai digital municipal	• Tenir almenys 5 recursos disponibles i actius a l'espai digital municipal.	Tècnic de Comunicació
Incrementar la disponibilitat i l'accessibilitat de les eines per al foment local del català.	Generar materials físics o virtuals útils per al foment del català localment. Els recursos del Termcat poden ser especialment útils per a actuacions sectorials en restauració, comerç o salut, entre d'altres.	**Disseny i distribució de materials visuals (cartells, adhesius, targetes...)**	1r: disseny dels materials i tria de destinataris 2n: impressió dels materials 3r: distribució 4t: seguiment i avaluació Últim trimestre 2026	Cost campanya	• Percentatge de destinataris a qui es fan arribar els materials visuals (sobre el total de destinataris potencials identificats)	• Lliurar els materials visuals a tota la ciutadania a través de formats físics i digitals.	Tècnic de Comunicació Assessorament del CPNL: Anna Castell

Fomentar la generació de continguts culturals i audiovisuals en català.	Impulsar iniciatives de generació de continguts en català en el món cultural, audiovisual o a les xarxes.	**Convocatòria de concursos de creació de continguts en català**	1r: definició de categories, bases i premis 2n: difusió de la convocatòria 3r: recepció de materials i valoració 4t: lliurament dels premis i difusió	Sense cost	• Nombre de materials candidats presentats al concurs	• Aconseguir augmentar el nombre de participants al concurs	Tècnic de Comunicació

Seguiment i avaluació

L'Ajuntament de Tona designa l'òrgan o la persona responsable del seguiment del Pla municipal d'impuls del català, que serà la tècnica de Transparència i Participació ciutadana. Aquesta figura té la funció de coordinar l'execució de les actuacions previstes, vetllar pel compliment dels objectius establerts i garantir la coherència de les accions desenvolupades en el marc del Pla. També actua com a referent intern i com a interlocutor amb el Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL), amb qui es manté la coordinació tècnica i metodològica necessària per assegurar la qualitat del desplegament i de l'avaluació.

El seguiment es durà a terme mitjançant reunions periòdiques (amb una periodicitat prevista de 3 reunions anuals) i l'elaboració d'informes de seguiment que inclouran l'anàlisi dels indicadors, el grau d'execució de les actuacions i el nivell d'assoliment de les fites anuals. Els resultats obtinguts permetran detectar avenços, dificultats i àrees de millora, i serviran per ajustar les actuacions si escau.

En finalitzar el període de vigència del Pla (2026-2027), es realitzarà una avaluació global amb l'objectiu de valorar-ne l'impacte i formular propostes de continuïtat o d'actualització. Aquest procés ha de permetre consolidar una gestió lingüística municipal coherent, eficient i alineada amb els objectius generals de la política lingüística del país.

Els resultats del seguiment i de l'avaluació del Pla es presentaran periòdicament als òrgans municipals competents i es posaran a disposició de la població a través dels canals de comunicació de l'Ajuntament. D'aquesta manera, es garanteix la transparència del procés, es fomenta la participació i es consolida el compromís institucional amb la millora contínua de la gestió lingüística municipal.

Comunicació

Per garantir la transparència i la implicació de la població, l'Ajuntament de Tona durà a terme accions de difusió per donar a conèixer el contingut i els objectius del Pla municipal d'impuls al català. La difusió es farà a través dels canals habituals de comunicació municipal —com ara el web institucional, les xarxes socials, els butlletins informatius, els taulers d'anuncis i els mitjans locals—, amb l'objectiu que el personal municipal i la població estiguin informats sobre les actuacions previstes, el calendari d'execució i els resultats que se'n derivin.

L'Ajuntament mantindrà actualitzada la informació sobre el desenvolupament del Pla durant tot el seu període de vigència (2026-2027), i podrà programar accions específiques de comunicació o sensibilització adreçades a col·lectius o àmbits d'interès local. Aquestes accions contribuiran a reforçar la visibilitat del compromís municipal amb el foment del català i a consolidar-lo com a llengua d'ús, de cohesió i de participació en la vida del municipi.